

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 22 februari 2017

Ö 6106-15

KLAGANDE

1. GB

2. MJ

Ombud för 1 och 2: Advokat JN

MOTPART

Runsås Reningsverk Ekonomisk förening, 769600-8072

Box 14109

400 20 Göteborg

Ombud: Advokat PP

SAKEN

Utbetalning av nedsatta medel

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Västra Sveriges beslut 2015-11-26 i mål ÖÄ 4338-15

Dok.Id 130007

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstadamstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

GB och MJ ska solidariskt ersätta Runsås Reningsverk Ekonomisk förening för rättegångskostnad i Högsta domstolen med 56 650 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens beslut.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

GB och MJ har yrkat att Högsta domstolen ska bestämma att utbetalning från Kronofogdemyndigheten till Runsås Reningsverk Ekonomisk förening, i stället för beslutade 630 516 kr, ska ske med ett belopp om 452 665 kr. Vidare har de yrkat att Högsta domstolen ska bestämma att återbetalning ska ske från Kronofogdemyndigheten till dem med ett belopp om 177 851 kr jämte ränta enligt 5 § räntelagen från den 19 maj 2015 till och med lagakraftvunnet beslut, samt enligt 6 § räntelagen för tiden därefter. I andra hand har de yrkat att Högsta domstolen ska undanröja utbetalningsbeslutet och återförvisa målet till Kronofogdemyndigheten för förnyad prövning.

Föreningen har motsatt sig att hovrättens beslut ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

SKÄL

Bakgrund och frågan i Högsta domstolen

1. Genom en tingsrättsdom förpliktades GB och MJ att, tillsammans med sju medparter, solidariskt ersätta Runsås Reningsverk Ekonomisk förening för

rättegångskostnad med 816 408 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för tingsrättens dom.

2. Föreningen begärde verkställighet av domen hos Kronofogdemyndigheten. För att hindra verkställighet nedsatte de nio gäldenärerna, med olika belopp, pengar hos myndigheten till täckande av kapitalbeloppet, upplupen ränta och förrättningskostnaderna.

3. Gäldenärerna överklagade tingsrättens dom. Under handläggningen i hovrätten återkallade tre av dem sina överklaganden (gäldenärerna 1–3). Därmed vann tingsrättens dom laga kraft mot dem. Kronofogdemyndigheten utbetalade därefter till föreningen de medel som dessa gäldenärer hade nedsatt, 206 698 kr inklusive ränta.

4. Hovrätten sänkte föreningens ersättning för rättegångskostnad i tingsrätten till 581 609 kr. Hovrätten förordnade att de sex klagandena i hovrätten (gäldenärerna 4–9) skulle vara skyldiga att, solidariskt med gäldenärerna 1–3, ersätta föreningen med detta belopp jämte ränta. I domskälen angav hovrätten att ändring av rättegångskostnadsansvaret endast kunde ske för gäldenärerna 4–9.

5. Efter att hovrättens dom hade vunnit laga kraft avräknade Kronofogdemyndigheten det tidigare utbetalade beloppet om 206 698 kr mot det belopp som gäldenärerna 1–3 svarade för. Myndigheten utbetalade sedan till föreningen de medel som gäldenärerna 4–9 hade nedsatt, sammanlagt 630 516 kr inklusive ränta. Enligt myndighetens redovisning kvarstod därefter, med beaktande av upplupen dröjsmålsränta, för gäldenärerna 4–9 en restskuld om 64 262 kr och för gäldenärerna 1–3 ett högre skuldbelopp.

6. Kronofogdemyndighetens beslut om utbetalning av 630 516 kr överklagades av bland andra GB och MJ, som ingick bland gäldenärerna 4–9. Tingsrätten och hovrätten har avslagit överklagandet.

7. Frågan i Högsta domstolen rör vem som har rätt till nedsatta medel hos Kronofogdemyndigheten i mål med solidariskt betalningsansvar, när det solidariska ansvaret efter överklaganden har sänkts för några av gäldenärerna.

Den rättsliga regleringen

8. För att en dom ska få verkställas utan särskilda villkor krävs att den har vunnit laga kraft (3 kap. 3 § första stycket utsökningsbalken). En sådan dom på betalningsskyldighet som är aktuell i målet får dock verkställas genast, om inte gäldenären antingen nedsätter pengar hos Kronofogdemyndigheten till ett belopp som svarar mot betalningsskyldigheten den dag då nedsättningen sker tillsammans med förrätningskostnaderna eller ställer viss form av säkerhet (3 kap. 6 §). Det nedsatta beloppet ska utan dröjsmål göras räntebärande (5 kap. 1 § utsökningsförordningen, 1981:981). En nedsättning påverkar inte det förhållandet att skuldens kapitalbelopp fortsätter att löpa med ränta (jfr NJA 2013 s. 1084 och Torkel Gregow, Utsökningsrätt, 4 uppl. 2012, s. 84). Det ska här anmärkas att den lagstadgade räntan på rättegångskostnader är betydligt högre än den bankränta som i dagens ränteläge kan erhållas genom nedsättning av medel.

9. Nedsättning av medel hos Kronofogdemyndigheten måste ske utan förbehåll. Om överinstansen befriar gäldenären från betalningsskyldighet ska denne återfå medlen. Om betalningsskyldigheten däremot står fast och hovrättens dom vinner laga kraft ska medlen jämte ränta tillfalla borgenären. (Se prop. 1980/81:8 s. 298.)

Högsta domstolens bedömning

10. Vid solidariskt betalningsansvar kan borgenären vända sig mot vem som helst av gäldenärerna med krav på betalning av hela skulden. I den nu aktuella situationen har emellertid gäldenärerna 4–9 överklagat den dom där skulden bestämts och till en del haft framgång. Innebörden av hovrättens dom är att själva skulden – och därmed exekutionstiteln – för deras del har bestämts till ett lägre belopp. Den högre instansens ändring i förhållande till några av gäldenärerna medför därmed att det solidariska betalningsansvaret i viss mening kommer att delas upp.

11. Rätten till de nedsatta medlen ska bedömas i linje med detta. Gäldenärerna 4–9 kan då inte ha ett ansvar som sträcker sig längre än till full betalning av det – i förhållande till dem – slutligt bestämda skuldbeloppet med ränta (och förrättningskostnader). Var och en av dem har ett solidariskt ansvar intill den summan, men inte mer. Gäldenärerna 1–3, som inte har överklagat den bakomliggande domen, har däremot var och en ett ansvar för hela det större beloppet. Att gäldenärerna 1–3 svarar för ett större belopp innebär också att den avräkning som sker genom att av dem nedsatta medel betalas ut till borgenären i första hand görs mot det belopp som bara de svarar för.

12. Efter att tingsrättsdomen hade fått laga kraft mot gäldenärerna 1–3 kunde Kronofogdemyndigheten till föreningen betala ut de medel som dessa hade nedsatt. Sedan även hovrättsdomen fått laga kraft hade föreningen i förhållande till gäldenärerna 4–9 ett anspråk begränsat till 581 609 kr med ränta från dagen för tingsrättens dom. Gäldenärerna 1–3 svarade fortfarande för ett högre belopp, eftersom den tidigare betalningen inte hade varit tillräckligt stor för att helt täcka deras skuld till föreningen.

13. Föreningens anspråk på rättegångskostnader med ränta enligt hovrättens dom mot gäldenärerna 4–9 var större än det belopp, med upplupen ränta, som

de hade nedsatt (se p. 5). Det har således funnits förutsättningar för Kronofogdemyndigheten att betala ut hela det tillgängliga beloppet till föreningen.

14. Vad klagandena anfört i övrigt föranleder inte någon annan bedömning. Slutsatsen blir alltså att överklagandet ska avslås.

Rättegångskostnader

15. Med denna utgång ska GB och MJ förpliktas att solidariskt ersätta föreningen för rättegångskostnad i Högsta domstolen. Yrkad ersättning är skälig.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gudmund Toijer, Ella Nyström, Kerstin Calissendorff, Lars Edlund (referent) och Stefan Johansson
Föredragande justitiesekreterare: Lovisa Svenaeus